

Håkan Stockman
Hammarbacken 5
182 35 Danderyd

Påstått konkurrensproblem – uppdragsverksamhet

Konkurrensverkets beslut

Konkurrensverket kommer inte att utreda saken ytterligare.

Ärendet

Ni har i en skrivelse som kom in till Konkurrensverket den 17 juni 2010 uppgivit att Patent – och registreringsverket (PRV) bedriver uppdragsverksamhet på en konkurrensutsatt marknad.

I er skrivelse har ni anfört att PRV använder sig av samma verktyg och handläggare vid genomförande av s.k. PCT- uppdrag, en uppdragstjänst inom PRV:s uppdragsverksamhet, som vid handläggningen av s.k. PCT- ansökan, som faller inom ramen för PRV:s myndighetsutövning.

I er skrivelse har ni även uppgivit att en PCT- ansökan som har föregåtts av ett PCT- uppdrag kan rabatteras upp till 100 procent.

Ni har vidare angett att kommersiella aktörer nekas köpa tjänster av PRV.

Sammantaget har ni framfört att det är svårt att se att konkurrensen inte snedvrids mot bakgrund av det uppgivna.

Regelverket

Enligt 3 kap. 27 § konkurrenslagen (2008:579) (KL) kan staten, en kommun eller ett landsting förbjudas att i en säljverksamhet tillämpa ett visst förfarande om förfarandet snedvrider eller är ägnat att snedvrida förutsättningarna för en effektiv konkurrens. Motsvarande förbud kan meddelas för ett förfarande som hämmar eller är ägnat att hämma förekomsten av, alternativt utvecklingen av, en effektiv konkurrens. Ett förfarandeförbud får dock inte meddelas för ett förfarande som är försvarbart från allmän synpunkt.

Adress 103 85 Stockholm
Besöksadress Torsgatan 11
Telefon 08-700 16 00
Fax 08-24 55 43
konkurrensverket@kkv.se

3 kap. 27 § KL föreskriver vidare att en kommun eller ett landsting får förbjudas att bedriva en viss säljverksamhet om övriga förutsättningar i bestämmelsen är uppfyllda. En sådan verksamhet får dock inte förbjudas om den är förenlig med lag. Eftersom ärendet gäller en statlig verksamhet kan denna regel inte tillämpas utan ett angripbart förfarande måste identifieras om ett ingripande ska kunna ske.

I proposition 2008/09:231, Offentlig säljverksamhet på marknaden m.m., anges det att en grundförutsättning för tillämpningen av 3 kap. 27 § KL är förekomsten av, eller fara för, negativa effekter för konkurrensen. Bestämmelsen tar sikte på konkurrensbegränsningen som sådan, d.v.s. effekten. Den fråga som ska besvaras vid en prövning i det enskilda fallet är om beteendet skadar drivkrafterna till konkurrens samt själva mekanismerna på marknadsplatsen. Bestämmelsen omfattar såväl situationer där det inte råder konkurrens på så lika villkor som möjligt som fall där privata alternativ faller bort till följd av den offentliga aktörens beteende.

I propositionen framgår det att en blandning av myndighetsutövning och affärsverksamhet får anses hämma förekomsten av en effektiv konkurrens. Även förfaranden som innebär diskriminering eller som är selektiva utgör två typexempel på förfaranden som bör anses kunna snedvrida eller hämma förutsättningarna för en effektiv konkurrens.

Konkurrensverkets utredning

Med anledning av er skrivelse inledde Konkurrensverket en förstudie i slutet på juni månad. Förstudien vidtogs för att undersöka förutsättningarna för att närmare utreda, och i sak pröva, de företeelser som ni har uppgivit i förhållande till 3 kap. 27 § KL. Inom ramen för förstudien har PRV tillskrivits och beretts tillfälle att yttra sig avseende er skrivelse.

Inledningsvis bör det konstateras att verksamhetsförbudet i 3 kap. 27 § KL enbart omfattar säljverksamhet som bedrivs av en kommun eller ett landsting. Verksamhetsförbudet i 3 kap. 27 § KL kan således inte riktas mot en säljverksamhet som bedrivs av en statlig myndighet.

I er skrivelse har ni fäst särskild vikt vid den tjänst som PRV har lanserat under namnet PCT – uppdrag. PRV har uppgivit att verket erbjuder PCT – uppdrag efter kunders efterfrågan på kvalificerade granskningsrapporter. PRV har vidare anfört att PCT– uppdrag omfattar mindre än en procent av PRV:s totala omsättning för uppdragsverksamhet.

Sammanblandning av myndighetsutövning och uppdragsverksamhet

PRV har vitsordat er uppgift om att samma patentingenjörer tas i anspråk för nyhetsgranskningar oavsett om granskningen utförs inom ramen för PRV:s myndighetsutövning eller verkets uppdragsverksamhet. I praktiken har detta dock inte varit aktuellt än så länge. PRV har emellertid uppgivit att verket eftersträvar kvalitet och effektivitet i verkets handläggning och att detta mål kan uppnås genom att nyttja samma handläggare för relaterade ansökningar.

PRV har även angivit att verkets uppdragsverksamhet är helt självbärande samt att strikt interndebering tillämpas för granskningsresurser som tas i anspråk från PRV:s patentavdelning för genomförande av undersökningar inom verkets uppdragsverksamhet. PRV menar att det således inte förekommer någon subventionering av verkets myndighetsutövning och uppdragsverksamhet.

Avgiftsnedsättningen

Vad avser den ifrågasatta rabatten, kan följande uppges. Enligt 38 § patentlagen (1967:837) är en internationell patentansökan en ansökan som görs enligt *Patent Cooperation Treaty* (PCT), därav benämningen PCT- ansökan. PCT anger ramen för hur handläggningen av en PCT- ansökan ska genomföras. I 29 § patentlagen framgår PRV:s roll som mottagande myndighet för PCT – ansökan.

Art. 15 PCT föreskriver att en internationell nyhetsgranskning är obligatorisk vid handläggning av en PCT- ansökan. Art. 16 PCT stadgar att en sådan granskning ska utföras av en s.k. *International Searching Authority* (ISA). Regel 36 i tillämpningsföreskrifterna till PCT föreskriver att en myndighet måste förfoga över minst 100 anställda med tillräckliga kvalifikationer för att kunna klassificeras som en ISA. PRV är en ISA i PCT:s bemärkelse enligt 1 § förordning (2007:111) med instruktion för PRV.

Regel 41.1 i tillämpningsföreskrifterna till PCT stadgar att om en sökande så begär ska en ISA vid genomförande av en internationell granskning beakta resultatet från en tidigare granskning som har företagits av samma ISA. Detta gäller enbart i den mån det är möjligt. Även resultat från en granskning som har genomförts av en annan ISA eller någon annan nationell patentmyndighet får beaktas. Med en tidigare genomförd granskning avses en "*international, international-type or national search*", regel 4.12 i tillämpningsföreskrifterna till PCT.

Regel 16.3 i tillämpningsföreskrifterna till PCT föreskriver att om en ISA vid fullgörandet av en PCT- ansökan beaktar en tidigare gjord granskning, ska myndigheten återbetala det sökanden har erlagt för sökningsavgiften. PRV har anfört att det är i enlighet med dessa bestämmelser som verket har utfärdat regler om avgiftsrabatter.

Möjligheten till att rabattera en internationell nyhetsgranskning uppges vidare vara begränsad till de fall som återges i tillämpningsföreskrifterna till PCT.

Enligt uppgifter från PRV har inga av de kunder som använder sig av PCT-uppdrag sedermera valt att gå vidare med en PCT – ansökan hos PRV.

Vägran att tillhandahålla tjänster

Slutligen ställer sig PRV frågande till er uppgift om att kommersiella aktörer nekas köpa tjänster av verket. PRV har uppgivit att verkets uppdragsverksamhet står öppen för samtliga kunder och på lika villkor. I avsaknad av uppgifter i ärendet om vilka företag som skulle vara drabbade och i vilka sammanhang, har frågan inte kunnat utredas vidare.

Skäl för beslutet

Konkurrensverket bedömer i varje enskilt fall om den fråga som anmäls ska granskas närmare. Detta sker med utgångspunkt i myndighetens prioriteringspolicy. Vid prioriteringen väger Konkurrensverket in hur allvarligt problemet eller företeelsen är, hur viktigt det är att få ett vägledande avgörande samt om någon annan myndighet eller aktör är bättre lämpad att agera i frågan. I bedömningen vägs även in Konkurrensverkets förutsättningar att utreda och bevisa en överträdelse.

Mot bakgrund av den reglering som finns på området och med beaktande av de omständigheter som har framkommit, finner Konkurrensverket inte skäl för att i sak pröva de förhållanden som ni tar upp. Konkurrensverkets beslut att inte utreda saken vidare innebär inte ett ställningstagande till om verksamheten eller förfarandet strider mot konkurrensreglerna.

Detta beslut kan inte överklagas.

Hur ni kan gå vidare

De företag som berörs av detta beslut kan vända sig till domstol för att få saken prövad.

En talan rörande konkurrensbegränsande samarbete mellan företag enligt 2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:579) eller rörande missbruk av dominerade ställning enligt 2 kap. 7 § konkurrenslagen väcks vid Marknadsdomstolen.

En talan om förbud för konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet enligt 3 kap. 27 § konkurrenslagen väcks vid Stockholms tingsrätt.

Detta beslut har fattats av avdelningschef Johan Hedelin. Föredragande har varit Rinel Patel.

Johan Hedelin

Rinel Patel

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats

Kopia: PRV